

...

HERE WE COME!

Ze gaan door, ze gaan niet door, wel, niet, ... Wel! Ondanks alle coronaperikelen ziet het er naar uit dat onze atleten en hun entourage deze zomer hun koffers kunnen pakken om naar Tokio te vertrekken voor de Olympische en Paralympische Spelen. Chantal Neirinckx, Dirk Cossaer en Ronny Van Assche reizen mee. Niet met de Belgische delegatie, maar om er als kamprechter roeien, wedstrijdcommissaris voor rolstoelbasketbal en scheidsrechter voor boccia aan de slag te gaan. Dirk en Ronny doen hun verhaal.

Lief VANBAEL ■

Handiscoop: Opgelucht dat de knoop eindelijk werd doorgehakt?

Dirk: Ik kijk echt uit naar deze Paralympische Spelen. Ook al zal het in Tokio lang niet hetzelfde zijn als in Rio, Londen of alle Spelen voordien. Ik kon al vaker, als sporter, wedstrijdcommissaris of supporter naar de Paralympics. Voor mij blijven dit onvergetelijke ervaringen. Je hebt er het gevoel tot een grote, internationale familie te horen. Bijna 10.000 atleten met hun entourage, scheidsrechters, staf, ... uit alle hoeken van de wereld ontmoeten elkaar in het Paralympische dorp. Iedereen gelijk. Die ervaring is met niks te vergelijken. Vanzelfsprekend staat de sport die dagen centraal, maar het is ook genieten van heel de sfeer daarrond. Doorzakken in de bar met collega-atleten, napraten met supporters, een medaille vieren, proeven van een nog niet eerder ontdekte keuken (heel de wereldkeuken is er aanwezig), de omgeving verkennen, ... Dit jaar zal het wat in mineur zijn. Buitenlandse supporters zijn, om begrijpelijke redenen, niet welkom. In de richtlijnen die wij toegestuurd kregen, staat ook klaar en duidelijk dat we enkel op Paralympische plekken mogen vertoeven. Toeristische uitstappen zijn verboden. Atleten moeten na hun wedstrijd zo snel mogelijk naar huis vertrekken en kunnen dus niet blijven om hun

landgenoten aan te moedigen. Japanse supporters zijn wel toegelaten. Zingen en juichen is echter verboden.

Ronny: Vooral voor onze atleten is het maar goed dat de Spelen doorgaan. Zij hebben zich er jaren intensief op voorbereid. De Spelen nog eens uitstellen, zou voor sommige atleten het einde van hun sportcarrière betekenen. En ze niet laten doorgaan, zadelt Japan op met een enorme financiële kater. Maar het blijft een dubbeltje op zijn kant. Op dit moment kleurt Japan knalrood op de coronakaart. Op een vliegtuig stappen is niet vanzelfsprekend. Niet gaan, betekent echter dat je een volgend keer misschien niet meer gevraagd wordt. Geruststellend is dat de organisatie van de Spelen zeer professioneel aangepakt wordt. Wij kregen al duidelijke richtlijnen. Er zal zeer, zeer veel getest worden.

Handiscoop: Hoe komt het organiserend comité bij jullie terecht?

Ronny: Dat is een heel verhaal ... In '92 begon ik als kinesist te werken in het Sint-Jozefinstituut, nu Heder, in Antwerpen. Om de jongeren die er verbleven of op school zaten aan te moedigen om op woensdagnamiddag of 's avonds aan sport te doen, had het Sint-Jozefinstituut midden jaren '70 een

sportclub opgericht: Spinnaker. Met de bedoeling dat deze jongeren bij ons de smaak van het sporten te pakken kregen. Geleidelijk aan breidde de club zich uit en groeide het aantal sporten. Midden jaren '90 waren wij op zoek naar sportactiviteiten voor onze jongeren met een ernstige fysieke handicap.

Zo kwamen we bij boccia en powerchair hockey terecht. Boccia sprak me direct aan. Je hebt er niet veel voor nodig: een zak met zes rode, zes blauwe ballen en één witte bal en eventueel een ramp (goot) voor sporters die niet kunnen werpen. Twee, vier of zes spelers en je bent vertrokken. Als je het recreatief houdt, maak je de spelregels zo gemakkelijk of zo moeilijk als je zelf wil, afhankelijk van de mogelijkheden van de spelers.

Voorzieningen voor jongeren met een fysieke handicap organiseerden onder elkaar een 'woensdagnamiddagboccia-competitie'. Wij deden en doen nog altijd mee. Uit die wedstrijden heb ik veel geleerd. Als we met boccia verder wilden, moesten we erin gaan investeren: in materiaal, in trainers én in scheidsrechters. Want als je met vier mensen aan een competitie deelnam, moest je ook een scheidsrechter leveren. Voor een opleiding tot scheidsrechter stond

echter niemand te springen. Ik heb dan maar zelf een cursus gevolgd.

Mijn droom was om eens een wedstrijd op een hoger niveau mee te maken. Bij de Spelen in Londen kreeg ik die kans. Bijna een week lang heb ik er bocciawedstrijden gevolgd. Ik zag onze uitstekende Belgische ploeg aan het werk die toen een bronzen medaille behaalde. Tijdens een vriendschappelijke internationale competitie in Blankenberge, waar wij als Belgische scheidsrechters aan meewerkten, werd ik al wel eens aangesproken: 'Zie jij het niet zitten om op zo'n niveau wedstrijden te fluiten?' Hiervoor moest ik echter nog een bijkomende opleiding volgen. Toen er een cursus niet zo ver van huis, in Polen, georganiseerd werd, ben ik ervoor gegaan. Enkele dagen theorie en 's avonds examens. Wie geslaagd was, mocht de dag erna al direct als scheidsrechter aan de slag. Onder de kritische ogen van zeer ervaren scheids-

kozen, waarvan vijf uit Europa. Ik ben een van hen.

Dirk: Ook bij mij kwam van het ene het andere. Eens ze je internationaal kennen, weten ze je te vinden. Ik heb altijd graag en veel gesport.

Al jaren ben ik actief bij Wapper, een sportclub voor mensen met een handicap in Wommelgem. Eerst als speler, later in het bestuur. Als jonge gast deed ik aan atletiek, zwemmen, tafeltennis, waterski, rolstoelbasketbal, ...

Ik nam aan veel competities deel, in eigen land en internationaal. Vooral rolstoelbasketbal vond ik tof, wellicht omdat het een ploegsport is. Onze ploeg was geselecteerd voor de Paralympics in Toronto (1976) en Arnhem (1980). Dat waren memorabele momenten voor mij. In 2000 ben ik gestopt met actief sporten. Niet dat ik, zoals nogal wat mensen met polio veel klachten had

© ayoe91, Pixabay

was ik al wedstrijdcommissaris bij een tiental Europese en wereldcompetities. Zo leerde ik nogal wat mensen kennen, ook hooggeplaatste mensen van de internationale rolstoelbasketbalfederatie. Waarschijnlijk heb ik het aan hen te danken dat ik een uitnodiging kreeg voor de Spelen in Tokio.

Handiscoop: Dirk, een scheidsrechter zien we wel vaker bezig. Maar wat is de opdracht van een wedstrijdcommissaris?

Dirk: Als wedstrijdcommissaris begint je werk al lang voor de start van een wedstrijd. De openingsceremonie voor

rechters. Best spannend, maar zo ben ik er in gerold. In deze coronatijd is het wat minder, maar ik fluit de Belgische en Nederlandse competities (toch een 20-tal toernooidagen) en een tweetal internationale competities per jaar. Dat ik een uitnodiging zou krijgen voor deze Paralympische Spelen had ik echter niet verwacht. Voor de bocciacompetitie in Japan werden 12 scheidsrechters uitge-

zo goed als van buiten. Zo komen ze bij jou terecht als er een wedstrijdcommissaris nodig is. Eerst in de lagere klasse, daarna komen ze ook bij je aankloppen om op hoger niveau op te treden. Je ervaring groeit en dat krijgen ze, ook internationaal, in de gaten. Ik ken de regels door en door, spreek Engels, kan leiding geven en durf beslissingen nemen. Dat is wat van een wedstrijdcommissaris verwacht wordt. Sinds 2004

„Ik heb het gevoel tot een grote internationale familie te horen.“

met postpolio. Maar mijn lichaam wou toch niet meer mee. Nu, op mijn 65ste, blijf ik in bezig zonder te veel van mijn lichaam te eisen. En ik blijf actief in Wapper, nu als secretaris.

Toen ik nog rolstoelbasketbal speelde, verdiepte ik me al in de reglementen. Tot drie keer per jaar las ik die na, ik kende ze

de Paralympics is gepland op 24 augustus. Ik vertrek al op 19 augustus. Als ik op 20 augustus in Tokio aankom, ga ik direct aan de slag. De ploegen krijgen de kans om te trainen in de sporthal waar ze later een wedstrijd moeten spelen. Daar ben ik dan ook bij om alles, maar dan ook alles te controleren. Want de regels zijn streng. Neem nu de sportkledij ... Het enige wat duidelijk mag vermeld worden is de naam van de speler, het nummer en het land. Zeker geen reclame voor Pepsi-Cola, want Coca-Cola is de grote sponsor van de Spelen. De fabrikant van de sportkleding mag wel vermeld worden. Maar hoe groot de letters of het logo mogen zijn, is strikt gereguleerd.

Tot in de kleinste details wordt in de reglementen ook omschreven aan welke voorwaarden de rolstoel moet voldoen waarmee de spelers op het veld mogen: diameter van de wielen, zithoogte, voetsteunhoogte, enz. Het is de opdracht van de wedstrijdcommissaris om dit te controleren.

© BISFED

Tijdens de wedstrijd zitten wij aan de rand van het veld met vijf aan de wedstrijdtafel. De commissaris zit centraal. Hij houdt de klok in de gaten en adviseert wanneer nodig. Maar de belangrijkste opdracht is toch om voortdurend

”Boccia lijkt een eenvoudige sport, maar de regels zijn complex.”

het ‘punteaantal’ op het veld in het oog te houden. Bij rolstoelbasketbal is het zo dat er, afhankelijk van de aard van de handicap aan een speler een aantal punten toegekend worden. Aan een speler met een amputatie van een onderbeen worden bijvoorbeeld vier punten toegekend, aan iemand met een dwarslaesie één punt. Op het veld mogen er spelers meespelen tot een maximum van 14 punten. Als ze daar boven komen, moet de wedstrijdsecretaris ingrijpen en de match stilleggen. Je moet je hoofd er dus bijhouden.

Handiscoop: Ronny, als scheidsrechter doe je ook wel meer dan enkel op het veld staan en de punten optellen?

Ronny: Het worden drukke dagen in Tokio. Als we toekomen, starten wij met de controle van het materiaal waarmee de spelers op het veld komen: de sportrolstoel, de ballen, de ramp. Alle geselecteerde scheidsrechters werken dan samen. Na de openingsceremonie starten de wedstrijden. Er zijn drie dagen voorzien voor de teamcompetitie en vijf dagen voor de individuele competitie. Elke avond krijgen wij een schema van de wedstrijden waar we verwacht worden. Een tijdje voor de wedstrijd start worden de spelers in de callroom verwacht. Daar wordt al hun sportmateriaal nog eens gecontroleerd door de scheidsrechter van de match. Daarnaast zoek je uit hoe je met de spelers kunt communiceren. Spreken ze Engels? Een aantal van deze spelers hebben communicatieproblemen en dan kan de communicatie gebeuren via pictogrammen of zij houden oogcontact met hun begeleider of via gebaren. Dat moet je weten om op hun vragen tijdens het spel correct te kunnen antwoorden. Ze kunnen vragen hebben over de score of vragen om de afstand tussen de ballen te meten. Op het veld houdt de scheidsrechter en de lijnrechter het spel en de spelers in de gaten. Boccia lijkt dan wel een eenvoudige sport, maar de regels zijn behoorlijk complex en streng.

Handiscoop: Wij zullen alvast supportersen voor onze atleten!

Dirk: Het zullen rustige Spelen worden, geen uitstappen of uitspattingen. Alle focus ligt nu op de prestaties van onze atleten!

Corona of niet, de Olympische Spelen gaan door van 23 juli tot en met 8 augustus, de Paralympische Spelen van 24 augustus tot 5 september. Het Internationale Olympische Comité koos Tokio uit als gaststad. In Tokio staan er maar liefst 22 Paralympische sporten op het programma. In vergelijking met de vorige Spelen in Rio (2016) verdwijnen 7-a side voetbal en zeilen, maar komen er badminton en taekwondo bij. Onze Belgische atleten zullen in diverse sporttakken schitteren: zwemmen, paardensport, tafeltennis, wielrennen, boccia, atletiek, goalbal, rolstoeltennis en badminton. Enkel de allerbeste atleten, anders overleefden ze de talrijke selectierondes niet, kunnen deelnemen. Topatleten zijn het, een voor een. Volg het nieuws over de Paralympische Spelen via www.paralympic.be.

Wapper en Spinnaker

In oktober viert Wapper zijn 50-jarig bestaan. De bestuurders van Wapper roepen alle mensen, die ooit bij Wapper sportten, op om zich te melden. Zo kunnen ze er een groot feest van maken. Informatie: www.wapper.be, 50jaar@wapper.be.

Sportclub Spinnaker is verbonden aan Heder, maar elke sportieveling, die zich door hun aanbod aangesproken voelt, is er welkom: www.spinnaker-sport.be.